

VYHLASOVATEL
A ODBORNÝ GARANT

NÁRODNÉ
OSVETOVÉ
CENTRUM

POVAŽSKÉ
OSVETOVÉ
STREDISKO
V POVAŽSKEJ BYSTRICI

PROPOZÍCIE

59. ročníka

celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby

VÝTVARNÉ SPEKTRUM 2022

Regionálne kolo pre okresy: POVAŽSKÁ BYSTRICA, PÚCHOV, ILAVA

Organizátor: Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici
v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

Termín výstavy: 10. 3. – 10. 4. 2022

Miesto: Kino Mier v Považskej Bystrici

Časový harmonogram súťaže:

Uzávierka súťaže: 28. 2. 2022
Hodnotenie poroty: marec 2022

Výtvarné práce do regionálneho kola súťaže môžete odovzdať do 28. 2. 2022 na adrese:

Považské osvetové stredisko v Považskej Bystrici /budova SPŠ/
Ulica slovenských partizánov 1132/52,
017 01 Považská Bystrica

Kontakt: Mgr. Lucia Budajová
Tel.: 042/ 4262 109; 0901 918 816; lucia.budajova@pospb.sk

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a výstava neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvorné spektrum je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž nadväzuje na viacročnú úspešnú tradíciu súťažného podujatia **Výtvarná Dubnica**, ktoré vzniklo v roku 1963 v Dubnici nad Váhom.
- 1.1.3. Súťaž je určená mládeži od 15 rokov a dospelým.
- 1.1.4. Súťaž sa koná **každý rok**.
- 1.1.5. V každom ročníku súťaže **NOC vyhlasuje odporúčanú tému**, ktorá nie je povinná.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie neprofesionálnej výtvarnej tvorby.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1. prezentovať a konfrontovať súčasnú neprofesionálnu tvorbu;
 - 1.2.2.2. podporovať rozvoj neprofesionálnej výtvarnej tvorby v celej jej žánrovej rozmanitosti – v kresbe, grafike, maľbe, priestorovej, úžitkovej a digitálnej tvorbe a v prácach intermediálneho charakteru;
 - 1.2.2.3. rozvíjať záujmy a talent v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby, oceňovať výtvarné aktivity;
 - 1.2.2.4. vyhľadávať a podporovať nové výrazné talenty z radov mládeže a dospelých a zapájať ich do tohto súťažného hnutia v rámci celého Slovenska.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a výstavy;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a výstavy;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a výstava.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva z interného hodnotenia poroty, výstavy, odborného seminára a môže byť obohatená o tvorivé dielne alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Na každom stupni súťaže odporúčame organizátorom zabezpečiť profesionálneho **kurátora výstavy**.

2.1.6. Na základnom stupni súťaže sa odporúča organizovať pre súťažiacich konzultácie výtvarných prác s odborníkmi v oblasti výtvarného umenia. Konzultácie je vhodné organizovať ešte pred uskutočnením regionálneho kola a prihlásením výtvarných diel do súťaže.

2.1.7. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie^{1 2}

I. veková skupina: autori vo veku od 15 do 25 rokov

A. kategória: maľba (olej, akryl, tempera, gvaš, akvarel, pastel, kombinované techniky a pod.);

B. kategória: kresba a grafika (kresba ceruzkou, uhl'om, kriedou, rudkou, perokresba, kresba štetcom, pastelom, voskovou ceruzkou, pastelkami, lavírovaná kresba, kolorovaná kresba, kombinácie kresliarskych techník, tlač z výšky, tlač z hĺbky, tlač z plochy, monotypia, pečiatková grafika, dekalk, frotáž, koláž a jej iné podoby, dekoláž, úžitková grafická tvorba, kombinácie grafických techník a pod.);

C. kategória: priestorová tvorba (skulptúra, plastika, reliéf, asambláž, objekt, inštalácia, úžitkové umenie, keramika, sklo, šperk, textil, priemyselný dizajn, land art, site-specific art, street art, light art a pod.);

II. veková skupina: autori vo veku nad 25 rokov

A. kategória: maľba (olej, akryl, tempera, gvaš, akvarel, pastel, kombinované techniky a pod.);

B. kategória: kresba a grafika (kresba ceruzkou, uhl'om, kriedou, rudkou, perokresba, kresba štetcom, pastelom, voskovou ceruzkou, pastelkami, lavírovaná kresba, kolorovaná kresba, kombinácie kresliarskych techník, tlač z výšky, tlač z hĺbky, tlač z plochy, monotypia, pečiatková grafika, dekalk, frotáž, koláž a jej iné podoby, dekoláž, úžitková grafická tvorba, kombinácie grafických techník a pod.);

C. kategória: priestorová tvorba (skulptúra, plastika, reliéf, asambláž, objekt, inštalácia, úžitkové umenie, keramika, sklo, šperk, textil, priemyselný dizajn, land art, site-specific art, street art, light art a pod.);

III. bez rozlíšenia veku

D. kategória: insitná tvorba³ (výtvarne neškolení, so špecifickým výtvarným prejavom – art brut, naivné umenie, umenie outsiderov a pod.);

E. kategória: digitálna tvorba (grafický dizajn, úžitková grafická tvorba, knižný dizajn, plagát, digitálna maľba, digitálna kresba a pod.);

F. kategória: experiment⁴

¹ Porota má právo presunúť výtvarné diela súťažiacich do inej kategórie.

² Pri dielach vytvorených kombinovanou technikou sa dielo zaraďuje do kategórie podľa výtvarnej techniky prevažujúcej v diele.

3 Insitnou tvorbou sa nerozumie tradičná ľudová kultúra.

4 Experimentom sa rozumie výtvarné dielo, ktoré hľadá nové nezaužívané prístupy k tvorbe a môže využívať presahy do iných médií.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Prihlásiť sa môžu neprofesionálni výtvarníci (jednotlivci alebo členovia združení/spolkov/klubov neprofesionálnych výtvarníkov), občania Slovenskej republiky a občania s trvalým pobytom na Slovensku.

3.1.2. Do základného kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska/pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori. V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.⁶ Súťažiaci sa prihlasuje len do jedného základného kola. Nie je možné súťažiť súčasne v dvoch alebo vo viacerých regiónoch.

3.1.3. Do súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.1.4. Súťažné **práce sa doručujú do sídla organizátora** základného kola súťaže, do ktorého bola práca prihlásená.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Odporúčané témy pre 59. ročník sú: **PAMÄŤ a KRAJINA**.

3.2.2. Do súťaže sa prihlasujú autori jednotlivo, nie je možné prihlásiť kolektívne práce.

3.2.3. Súťažiaci sa prihlasuje do kategórií **podľa veku, ktorý dosiahol v roku vzniku diela**, pričom platí minimálna hranica 15 rokov.

3.2.4. Do súťaže sa **nezaradia** práce z oblasti tradičnej ľudovej kultúry.

3.2.5. Do súťaže sa **nezaradia** reprodukcie diel, kópie diel iných autorov, záverečné a ročníkové práce študentov škôl s výtvarným zameraním.

3.2.6. Do súťaže budú prijaté originály výtvarných prác, realizované **v rokoch 2018 až 2022**, pričom autori **nemôžu** predložiť práce, s ktorými **už súťažili** v rámci súťaže Výtvarné spektrum v predchádzajúcich ročníkoch.

3.2.7. Súťažiaci môžu diela prihlasovať do viacerých kategórií, s výnimkou súťažiakov v **D kategórii – insitná tvorba**, ktorá **nie je kombinovateľná** s inými kategóriami.

3.2.8. Maximálny počet výtvarných prác prihlásených **od jedného autora je 5** (spolu vo všetkých kategóriách).

3.2.9. Výtvarné diela obsahujúce textové časti v inom ako v slovenskom jazyku, odporúčame odovzdávať aj s prekladom do slovenského jazyka.

3.2.10. Výtvarné diela môžu obsahovať anotáciu (opis konceptu diela).

3.2.11. Rozmer súťažného diela nesmie presahovať **200 x 150 cm** (tzv. čistý formát, bez rámu).

3.2.12. Organizátor nezodpovedá za zachovávanie dobrého stavu živých súčastí výtvarných diel (živé rastliny a pod.).

3.2.13. Každý autor je povinný svoje súťažné práce na rube **čitateľne označiť** identifikačným štítkom (vygenerovaný systémom po prihlásení) s údajmi: meno, priezvisko, adresa, vek, názov výtvarného diela, rok jeho vzniku, technika, rozmer diela, zaradenie do súťažnej skupiny a kategórie, sídlo regionálneho kultúrno-osvetového zariadenia a organizátora regionálneho kola, do ktorého bola práca prihlásená.

3.2.14. Všetky prihlásené výtvarné práce musia byť už pri odovzdávaní **adjustované**. Nie je nutné diela rámovať, ak je možné ich zavesenie aj bez rámu. Na každom diele sa musí nachádzať funkčný háčik alebo iný systém, ktorý umožňuje dielo bezproblémovo nainštalovať.

3.2.15. Výtvarné dielo, ktoré **nie je možné vystaviť v originálnej podobe** (performance, site-specific art, land art a pod.), je možné odovzdávať aj vo forme fotografického záznamu v printovej verzii. Rovnako ako pri iných dielach je nutné fotografie odovzdať adjustované.

3.2.16. Výtvarné dielo, ktorého autorským zámerom tvorcu je inštalácia diela v **digitálnej podobe** (video art a pod.), je možné odovzdávať ako:

3.2.16.1. **fotografický záznam** – vo formáte JPG.

3.2.16.2. **videozáznam** – v digitálnej forme v MP4 v odporúčanom formáte H.264 a v kvalite full HD (1 080 p HD).

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a výstavy

1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

4.1.2. Informácie o termíne a konaní daného kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.

4.1.3. Po skončení konkrétneho kola označí organizátor postupujúcich autorov a postupujúce diela do vyššieho kola súťaže priamo v systéme prihlasovania.

4.1.4. **Protokol o udelení cien a výsledkov treba zaslať najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi konkrétneho vyššieho kola súťaže.

4.1.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu** predsedu poroty treba zaslať najneskôr do 7 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.

4.1.6. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanuálom stiahnuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

4.1.7. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Výtvarné spektrum“ a taktiež **podnázov** „59. ročník celoštátnej postupovej súťaže a výstavy neprofesionálnej výtvarnej tvorby“.

4.1.8. Organizátor **predloží** odbornej porote počas hodnotenia aj **anotácie diel** (ak boli súčasťou prihlášky) a ak to bude výtvarné dielo vyžadovať, anotáciu umiestni aj k výtvarnému dielu počas trvania výstavy.

7 Pri výtvarných dielach vyžadujúcich projekciu je vhodné, aby autor pri tvorbe diela myslel na spôsob inštalácie. Ak organizátor nedisponuje takými technickými možnosťami, aké si výtvarné dielo vyžaduje, je potrebné, aby autor spolu s dielom odovzdal aj technické zariadenia, ktoré umožňujú inštaláciu podľa jeho autorského zámeru. V opačnom prípade inštaláciu zabezpečí organizátor bez ohľadu na autorský zámer.

4.2. Krajské súťaže a výstavy

4.2.1. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu alebo vizuálnu dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.⁸

4.3. Celoštátna súťaž a výstava

4.3.1. Organizátorom je Regionálne osvetové stredisko v Leviciach.

4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.

4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra, **uvádza Národné osvetové centrum** ako vyhlasovateľa a odborného garanta súťaže a **používa** logotyp Národného osvetového centra pre celoštátne postupové súťaže, ktorý je spolu s logomanaúalom stiahnuteľný na stránke Národného osvetového centra: <https://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/>.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných prác sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov z radov výtvarných umelcov, teoretikov, kritikov, kurátorov a pedagógov odborných škôl s adekvátnou viacročnou praxou.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. Regionálne poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne kolá súťaže. Organizátorom regionálnych kôl odporúčame vyberať porotcov z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií, a konzultovať porotu s Národným osvetovým centrom.

5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú regionálne a krajské osvetové strediská, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý sa **podieľal na príprave** súťažných diel alebo je so súťažiacimi v **blízkom príbuzenskom vzťahu**.

5.1.5. Celoštátnu výstavu zastrešuje **kurátor**, ktorého **vymenúva generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

⁸ Organizátor krajskej prehliadky spĺňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie na nižších stupňoch súťaže prebieha udelením **ocenení a čestných uznání**, na celoštátnom kole sa udeľuje **hlavná cena, ocenenia a čestné uznania**.

5.2.2. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.

5.2.3. Do **krajského kola postupujú** z regionálnych kôl iba výtvarné diela, ktorým bola **udelená cena alebo čestné uznanie**, pričom ich počet **nie je obmedzený**.

5.2.4. V **krajskom kole** porota **udelí maximálne 30 ocenení a v celoštátnom kole maximálne 40 ocenení**, z toho pomer cien a čestných uznání nie je daný. Porota má právo ocenenia **prerozdeliť nerovnomerne medzi kategórie** podľa vlastného uváženia a kvality diel v jednotlivých kategóriách.⁹

5.2.5. Do **celoštátneho kola postupujú** z krajských kôl iba výtvarné diela, ktorým bola **udelená cena alebo čestné uznanie**.

5.2.6. Poroty na každom stupni súťaže určia, ktoré výtvarné práce budú tvoriť **obsah výstavy** neprofesionálnej výtvarnej tvorby na danom stupni súťaže. Počet prác vybraných do vystavenej kolekcie sa riadi priestorovými možnosťami organizátora.

5.2.7. Na **regionálnej a krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Hodnotiaca správa je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. **sila výpovede diela**; 5.3.2. **celkový výraz práce**;

5.3.3. **osobitosť výtvarného stvárnenia a myšlienka diela**;

5.3.4. **autenticita, originalita rukopisu a podanie myšlienky**;

5.3.5. **proporčná stavba zobrazovaného predmetu**;

5.3.6. **technické zvládnutie diela**;

5.3.7. **kompozičné riešenie diela**;

5.3.8. **farebné cítenie**;

5.3.9. **odolnosť proti komerčnému tlaku a vizuálnej povrchnosti**.

5.4. Ocenenia

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Autorská výstava v Bratislave-Starom Meste počas **Festivalu neprofesionálneho umenia TVOR•BA 2023** pre držiteľa hlavnej ceny z celoštátnej súťaže.¹⁰

Vybraná kolekcia najúspešnejších výtvarných diel sa po skončení celoštátnej výstavy v Tekovskom múzeu v Leviciach a Synagóge Levice presunie do vybranej lokality, kde bude usporiadaná repríza výstavy ocenených diel.

⁹ V prípade, že si to situácia vyžaduje, porota má právo neudeliť žiadnu cenu v niektorej z kategórií.

¹⁰ Autorská výstava je organizovaná až po predložení a posúdení portfólia prác držiteľa hlavnej ceny. Výstava nemusí byť realizovaná v prípade, že hodnotiaca komisia posúdi portfólio ako nedostatočné.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborného pracovníka Národného osvetového centra pre výtvarnú tvorbu:

Mgr. art. Eduard Klena

Národné osvetové centrum

Námestie SNP č. 12

812 34 Bratislava

eduard.klena@nocka.sk

+421 2 204 71 246

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpisom generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.

7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.

7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.

7.5. Súťažné diela tvoriace vystavenú kolekciu z celoštátneho kola budú vrátené autorom po skončení reprízy výstavy ocenených diel, spravidla do konca kalendárneho roka, v ktorom sa koná daný ročník súťaže.

7.6. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:

7.6.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),

7.6.2. obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a sú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný,

7.6.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.

7.7. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (pedagóga, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.

7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva, a nezasahujú do práv a právom chránených záujmov tretích osôb.

7.9. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie súťažných diel v zmysle § 19 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon, a to najmä na vyhotovenie rozmnoženiny diela, zaradenia diela do databázy a uvedenie diela na verejnosti v rámci realizácie aktivít na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.

7.10. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

Bratislava 6. december 2021

Mgr. Erik Kriššák,
generálny riaditeľ